

Ser vi på udviklingen i hele Europa, kan vi se, at der er en tendens til koncentration af funktioner i store byer og i de tættest befolkede områder i Centraleuropa. Denne udvikling er ikke ønskværdig. Udviklingsmulighederne skal spredes. Bag målet om økonomisk og social samhørighed ligger ønsket om udvikling i svagere regioner, herunder også Europas landdistrikter.

Jeg kan sige, at så sent som ved mødet i Venedig mellem de europæiske planministre i sidste måned fik Danmark indføjet et afsnit om landdistrikterne i den fortsatte europæiske planproces netop for at gøre dette til et hovedtema i den videre diskussion.

Vi opstiller tre centrale mål i redegørelsen: Balance i bysystemet, tilgængelighed på miljøets præmisser samt natur- og kulturarv gennem sammenfattende landskabsplanlægning. Alle tre mål skal sikre en balanceret udvikling i alle egne af Europa. Der lægges altså ikke op til, at vi udelukkende skal satse på storbyer og lade landdistrikterne og de mindre byer i stikken, som vi er blevet beskyldt for.

I Danmark er vi faktisk heldigt stillet. Vi har mange byer spredt ud over landet med kort afstand imellem byerne. Det er regeringens synspunkt, at alle danske byer har muligheder i den internationale udvikling. Men mange af vores byer er selvfølgelig meget små i europæisk målestok. Derfor anser regeringen samarbejdet mellem nabobyer og kommuner for at være et vigtigt redskab til at vinde større styrke i en international tid.

Vi skal vænne os til at se os selv i en større geografisk sammenhæng. Vi skal vænne os til at samle kræfterne og satse på det, vi hver især er gode til. Her kan også de mindre byers samlede position styrkes. De mindre byer har et potentiale, vi skal udnytte, men samtidig skal vi ikke glemme vores landsdelscentre som f.eks. Århus, Odense og Aalborg, og vi skal alle huske den fælles hovedstad København.

Regeringen er blevet beskyldt for centralisme, fordi vi har som mål at konsolidere og styrke hovedstadsområdet i det europæiske bysystem. Jeg vil godt endnu en gang understrege, at der ikke internationalt er tale om et nulsumsspil, hvor det, der gives til den ene, tages fra den anden. Hvis Danmarks hovedstad har nogle specielle problemer og derfor skal styrkes i den internationale konkurrence, er det et gode for hele landet, ligesom en udvikling af eksempelvis et område som Århus er til gavn og glæde for hele Jylland.

Vi skal også sørge for, at både store byer og mindre byer har udviklingsmuligheder, og faktisk udvikler de mindre byer i Danmark sig mest. Befolkningstallet i byer med mellem 1.000 og 5.000 indbyggere er steget mere end landsgennemsnittet fra 1986 til 1996, og det er selvfølgelig glædeligt.

Det punkt i landsplanredegørelsen, der fik mest opmærksomhed under forespørgselsdebatten i februar, var målet om at hindre byspredning. Jeg skal derfor én gang for alle rydde, håber jeg, alle misforståelser af vejen: Hindring af byspredning betyder ikke, at landsbyer og landdistrikter ikke skal have nogen udvikling. Det åbne land er naturligvis ikke og skal ikke være en stor naturpark eller et egnsmuseum. Det skal være et sted, hvor der bor mennesker, og hvor der finder produktion sted.

Når jeg taler om at hindre byspredning, så betyder det, at byerne også fremover skal hænge sammen. De skal ikke opdeles. De skal ikke spredes ud over landskabet. Det gælder, uanset om det er byer med 500.000 eller 50 indbyggere. Der kan og skal fortsat finde byudvikling sted i landdistrikterne, men det skal ske i tilknytning til de bestående byer. Charmen ved Danmark er jo netop, at vi har forstået at bevare den bymæssige udvikling i byer, hvad enten det er landsbyer, mindre bysamfund, provinskøbstæder, store landsdelscentre – vi har dem ikke bare spredt.

Når jeg er så solbrændt, som jeg er i dag, hænger det ikke sammen med, at vi har haft godt vejr i Danmark i den forløbne tid, men at jeg har været til møde i Sydspanien, som er et pragtfuldt område. Men dér kan man virkelig se, hvad det vil sige, hvis man har byspredning uden planlægning, hvor der bare kan bygges fuldstændig planløs, så man i realiteten har ødelagt det ene smukke kyst- og bjerglandskab efter det andet. Det er sådan, når jeg taler med min spanske kollega, at han siger til mig: I virkeligheden burde vi sætte militæret ind og sprænge, jeg ved ikke hvor mange af de her hoteller i luften for igen at få grundlag for at få et smukt land, som også kan tiltrække turister i fremtiden.

Det er det, vi mener. Vi skal have byudvikling, men vi skal ikke bare have en fuldstændig planløs udvikling i det danske samfund som den, andre lande har haft. Det er jo det, der gør – jeg tror, de fleste kolleger her i Folketinget vil være enig med mig i, vi flyver jo ofte ud over vores lille land – at det ser så afsindigt velordnet